

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 19 Aprilie.

S'au căpătuit sub aripele comitatelor multe elemente netrebnice, s'au dat pâne multor risipitori și prădători ai averilor private și publice. S'a dat de deci de ani sume colosale pentru drumurile comitatelor, fără ca pe acele drumuri să fie în stare de a umblă omul ziua la amăzi, și aceste stări de lucruri noi nu ne am indoit, că odată vor trebui să înceteze. Actualul ministru de interne este, se vede, omul, care crede, că a sosit timpul, ca să rumpă cu sistemul cea veche și să inaugureze o eră nouă în administrație. Cel puțin măsurile ce le ia, ne îndreptătesc a crede acesta. Inceputul se înțelege, că ministrul află de bine al face dela cap, cu delăturarea acelor comiți supremi, cari au tolerat abuzurile, sau le a exerciat însuși, și cari au promovat corupțiunea în multe agende ale sferei lor de activitate.

Măsurile aceste energice pe ómenii ordinii, pe ómenii legalității nu i sparie de loc, ci din contră se vede, că presa întrégă ia notiță despre ele, ca despre lucruri, ce trebuie să se întempele, dacă e ca să nu se clătine din temelii încrederea, ce trebuie să o aibă poporul în organele administrațiunei.

Numai cât noi nu putem crede, că prin măsurile aceste se vindecă răul din fundament, și nu credem până atunci, până nu se va face alegerea amplexurilor mai dréptă. Lupeam a avé póte mai multă garanță în un ministru drept, decât în reprezentanțele comitatelor, unde majoritățile sunt reprezentate prin minorități, alese după normele cele mai condamnate de moralitatea publică, unde libera voie este sugrumată prin omnipotența solgăbirăilor, la comanda celor mai mari așa, că ađi în comitate câte o clică este în stare a falsificá opiniunea publică, este în stare a jertfi interesele comitatului în dragul intereselor familiare și ale altor legături de coterie.

La scaunele orfanale este prea puțină evidență despre averea pupililor, orfanii deveniți maioreni nu au pe ce pune mâna, căci tutorii concrezuți cu administrarea averilor, nu dau rațiocinii cu anii, fundul instruct s'a prăpădit, dările au rămas în restanță, așa, că din multe averi frumoșe s'a ales nimica prin părintesca neingrijire a scaunelor orfanale comitatense, ai căror amplexiați în mare parte fac negoț și alte trebi, fără ca să și fi făcut scrupuli de consciință din oficial onorific, ce-l pórtă din grația omnipotenților comitatelor.

Îndreptarea ori cât de târzie va aduce ródele ei binefăcătoare, poporul va fi tractat mai uman, filerii lui destinați pentru drumuri vor fi întrebui-

ințați pentru poduri și petriș, — și nu se va mai alege mere-pere din ei, — dacă ministrul actual va delăturá pe cei ce până acum au supt numai laptele și li va înlocuí cu ómeni onesti, cu ómeni, cari au simț de dreptate, cari au ochi pentru pasurile poporului și urechi pentru vaetele lui.

Se înfioréză omul de lucrurile, ce s'au comis în unele comitate, cu deosebire unde poporul nostru este în mase mai mari, și măsurile draconice totdeuna au aflat spriginitori și apărători, motivându-se cu tocita armă, că românii sunt renitenți, că vre un agitator fără suflet li așită, și așa trebuia să se urmeze cu ei și nu altcum.

Îndată-ce se va introduce o administrație corectă, moralitatea publică are să fie altfelu ca ađi, și iustiția va avé mai puțin de lucru, făcătorii de rele se vor imputină, bunăstarea cetățenilor va prinde mai bune și mai trainice rădăcini. În special noi românii din Ardeal, am sta cu 50% mai bine în cele scolare, mai bine în cele bisericesci, în tóte privințele, dacă nu am fi fost fericiți cu câte o administrație, în care forța a primat dreptul, nedreptatea a fost înlocuită prin atțe nejuste, fără să fi avut mângăierea, ca tiranii cei mici să fi fost cândva desaprobați de cei de sus, de cei ce ar trebui să vadă mai bine și mai limpede lucrurile. Limba română din cancelariile comunale, contra legerii positive, este dată afară de notariul comunei, care este pus, în multe casuri contra voinții poporului — anume din străini, cari nu cunosc firea și datinele românului și nu li póte împacă trebunțele.

Se fac însă tóte acestea după un plan bineprecisat și se pot face pe basa legerii, dacă cel chemat să o eșecute are inimă de a o interpretá așa, cum convine intereselor de rasă, sau altor interese, pe cari alți muritori numai după multă bătae de cap și după o vreme óre-care le află și le pot scóte la ivélă.

Nu ne este dată să scim, că cu era nouă mai fi va posibil ca să se continue cu abuzurile ori și vor aduce aminte și oblăduitorii comitatelor și cercurilor anumite, că nimica nu este statornic pre pământ și temându-și cocjocul, vor tiné mai bine sémă de dorințele poporului ca în trecut, și dacă vom fi fericiți a constată, că dreptate are să facă amplexiatul și numai dreptate, atunci ne vom împacă mai ușor cu aceea, că ele ungur ori sas, ca acum, când scim, că românul nu póte ajunge în oficii comitatense, numai pentru că face dreptate tuturor deopotrivă, și măsura acesta nu e binevenită celor ce au

fost dedați numai să comande și alții să asculte și să implinésca ori e drept — ori nu.

Suntem în asteptare, și nimenea pe lume nu se va bucurá mai mult ca noi, dacă administrația va fi premenită cu ómeni, ce voiesc și iubesc dreptatea.

Sinodul archidieceșan.

Vom urmá și în anul acesta pracesii din trecut, și vom îndigítá pre scurt lucrările sinodului terminate până când apare fóia, ca publicul nostru posibil se fie în curent cu desbaterile sinodale, urmând la timpul seu și raport special despre desbaterile sinodale.

Sedința a III a, ținută la 18 Aprilie a. c.

Afară de raportul consistoriului în ședințe plene s'a mai pertractat raportul consistoriului ca senat strins bisericesc.

Sedința a IV-a, ținută la 19 Aprilie a. c.

S'a pertractat raportul consistoriului ca senat scolariu.

Raport mai detaiat.

Sedința a II a, ținută la 17/29 Aprilie, 1889.

Ședința se deschide la 12 óre a. m. și cetinduse protocolul ședinții precedente, — se autentică.

Presidiul prezentéză următoarele esebite:

a) cererea de concediu a deputatului Simion Damian pe timp nedeterminat, eventual pe întréga sesiune sinodală, din cauza unor împregiurări grave familiare;

b) a deputatului Octavian Sorescu pentru întréga sesiune, din cauza unor afaceri urgente și neincunjiurabile;

c) a deputatului Ioachim Fulea pe 4 zile, din cauza unor afaceri urgente și

d) a deputatului Ioan cav. de Pușcariu pe 5 zile, din cauza afacerilor oficióse.

Concediile cerute să dau.

Se mai prezentéză următoarele petițiuni:

a) a spiritualului la seminariul „Andreian” Dimitriu Cunțan pentru a se regulá dreptul seu la beneficiu pentru agendele de spiritual;

b) rugarea comunei bisericesci Agostin pentru aneșcarea la protopresbiteratul Cohalmului;

c) rugarea comitetului parochial din Batiz pentru ajutoriu de 100 fl. pe séma scólei.

Se predau comisuni petiționare.

FOIȚA.

Cuvânt funebral

rostit cu ocaziunea înmormântării parochului și fostu lui administrator protopresbiteral Grigorie Maier, de Ioan Alecsandru, paroch în Ilimbav.

Jalnică adunare! Incidentul pentru care ne am adunat astăzi în acest edificiu sfânt — nu ca de obicei cu fețe veselie și ca să întonăm și ascultăm imnuri de veselie, — ci ca să ne exprimăm și manifestăm durerea inimei noastre, este cazul trist, și anume, trecerea din viață a preotului din acesta parochie Grigorie Maier.

Datorința avem, ca să petrecem pe cei ce se mută din această lume la viața cea vecinică; și cu deosebire din datorință petrecem la mormânt pe acele persoane onorate, de cari sunt legate o mulțime de reamintiri și fapte bune.

De persóna, care acum zace rece înaintea noastră sunt legate o mulțime de evenimente. Acest defunct, ocupând pozițiuni înalte a adus servicii bune bisericei sale, națiunei sale și patriei sale. Și-a început activitatea sa cu funcțiuni modeste, mai întâiu ca învățătoriu, apoi preot și timp îndelungat a funcționat ca administrator protopresbiteral. Ca învățătoriu în Săcelele Brașovului și Poplaca a servit în acel timp, când nu aveam școli regulate, când timpurile erau vitrige pentru noi românii, binefăcătoarea rază a luminei de astăzi abia licura.

În poziția acesta el a știut să-și implinésca datorința cu zel și abnegațiune spre mulțămire generală.

Devenind preot al acestei parochii, la anul 1848 luna lui Octombrie, a format o școlă privată, în casa sa proprie, la carea mai mulți bărbați harnici din acest tract și-au trimis copii spre a primi instrucțiunea de lipsă. În acesta școlă privată condusă de densus, elevii căpétău înclinare a cercetă și alte școli mai înalte, s'a făcut mai târziu învățători, notari, preoți și chiar și funcționari de rang și mai înalt. Prin acesta a făcut servicii bune bisericei sale, națiunei și patriei sale.

Recompensa pentru acestea servicii o va primi dela Dumnezeu, căci aici pe pământ nu află omul altă recompensă pentru ostenețele sale, de cât mulțămirea sufletesca.

Pe acest răposat de multe ori l'am auđit exprimându-se: sunt deplin mulțămit în sufletul meu fiind-că ved, că săménța aruncată de mine n'a cădut pe petriș, ci în pământ bun, din carea a făcut rodă bună, din carea să nutrese ađi mii de suflete.

Ca păstoriul acestei turme cuvântătoare s'a ni zuit, ca din turma concređută păstoririi lui să nu pérá nici unul. Până în momentul când a ajuns sórele vieței sale a lucrat ca sluga cea bună și înțeleptă în via Domnului.

Conșcin de cuvântul apostólului, care đice: „Predicá cuvântul, stăi asupra cu vreme și fără de vreme, cértă, muștră și nu lăsa

să pérá cel fără de lege în fără de legile sale; acestea mandate cuprinse în sf. scriptură, răposatul le-a păzit și îndeplinit cu scumpătate.

Dovadă despre dragostea, ce a nutrit răposatul față cu obștea acestei comune, și membrii ei față de el, este participarea cea numerosă la actul înmormântării sale. Vrednicia răposatului se documentéză și mai mult prin aceea, că nemuritoriul archiepiscop și metropolit Andrei u bar. de Șaguna l'a ridicat pentru meritele sale la rang de administrator protopresbiteral și Escelenția Sa actualul bunul nostru archiepiscop și metropolit l'a înzestrat cu semnul distincțiunei între preoți, cu brâu roșu. În calitate de adm. prot, întru cât l'a ajutat puterile sale corporale și spirituale — a lucrat în via Domnului cu tot zelul. Pe acest teren avea de a se ocupá cu mai multe afaceri. Era păstoriu al unei turme mai mari, pe carea o a cărmuit cu bun tact timp de 31 ani. În calitatea acesta avea să stea în comuniune cu poporul de rënd, cu oficiile bisericesci subalterne și superioare și chiar și cu oficiile lumesci. Deși acum trebuia să-și împartă puterile sale în diferite părți, totuși n'a slăbit, a lucrat pentru edificarea de biserici, în cari să se preamărăscă Dumnezeu, ridicarea de școli, isvorul cel sfânt din care să se adepă o mulțime de ființe. Aceste institute s'a nizuít ale și înzestrá cu fonduri.

Tot prin densus l'a pus basa fondului protopopes al acestui tract, pe care l'a înmulțit din an în an așa, că astăzi a ajuns la cifra de 1409 fl.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunii verificătoare, care prin raportorul seu Dr. Ioan Mihu raportază asupra alegerilor supletorice, și aflându-se actele electorale în ordine, la propunerea comisiunii deputații: Dr. Ioan Moga, Alecsiu Olariu, Alesandru Danciu, Dr. Petru Span și Dr. Ioan Mețian se verifică, și deputatului Al. Danciu i se acordă și concediul cerut.

Cu acestea ședința se încheie la 1 oră d. m.

Ședința a III a, ținută la 18/30 Aprilie 1889.

Ședința se deschide la 10 ore a. m. prin presidiul ordinariu, și cetindu-se protocolul ședinții precedente, — se autentică.

Presidiul prezintă următoarele esbite:

a) raportul consistoriului arhidieceșan referitoriu la convertirea hârtiilor de valoare efectuată în anul 1886;

Se predă comisiunii financiare.

Se mai prezintă:

a) rugarea preotului Ioan Scurtu din Șinca-nouă pentru susținerea ordinațiunii consistoriale din 30 Octombrie 1880 Nr. 3386 B.;

b) două rugări din Porumbacul superior pentru primirea lui Nicolau Bêrglezan în cursul clerical și c) rugarea comunei Balșa pentru un ajutoriu la edificarea școlii.

Se predau comisiunii petiționare.

La ordinea zilei se pune raportul comisiunii organizatoare asupra raportului general al consistoriului arhidieceșan din ședința plenară, care raportază prin raportorul seu deputatul Dr. Ioan Mihu, și la propunerea comisiunii, fiind raportul tipărit și împărțit între deputații sinodali, acesta se privește de cetit și se ia drept de basă pentru desbaterea specială, și se aclude la protocol.

Trecându-se la desbaterea specială, la propunerea comisiunii partea, carea tractează despre numărul pieselor intrate, despre împărțirea aceloră după resort și referenți, despre numărul pieselor neresolvite până la 31 Decembrie 1888 și a ședințelor plene ținute în decursul anului 1888, — se ia spre știință.

Referitoriu la punctul din raport în privința celor dispuse de consistoriul metropolitan și cel arhidieceșan din tristul incident al morții Altei Sale principelui de coronă mostenitoriu Rudolf, comisiunea propune: ca aceste dispozițiuni să se iee spre știință, și sinodul aderând la pașii făcuți în numele provinciei noastre metropolitane, dă și din parte-și cu această ocaziune și la acest loc espresione adâncii sale dureri față de tristul eveniment al morții Altei Sale.

După ce înaltul presidiu accentuează și din partea sa, că în fața durerosului cas de mörte al Altei Sale, ce în modul cel mai deprimătoriu a atins inimile tuturor credincioșilor sudiiți, este pe deplin convins, că Venerabilul sinod este pëtruns de acest simțământ dureros, și crede a fi în acord cu toți membrii sinodului, dacă propune, ca din incidentul acestui dureros cas, sinodul să dea espresione simțământului seu de condolență și totdeodată de loialitate prin sculare, luându-se despre această act și la protocol, cea ce se și face cu cea mai espresă pietate.

Punctul II din raport referitoriu la pierderea, ce a suferit eparchia Caransebeșului prin reșosarea mult meritatului episcop diecesan *Ioan Popasu*, la

în societate cu preoțimea și învățătorimea tractului, precum și cu celelalte corporațiuni bisericesti și școlare, a fost totdeuna pacinic așa, că s'a putut numi omul păcii. Prin tactul seu cel fin a știut să câștige inimile tuturor, și să aplaneze diferințele escate între preoți, învățătoriu și popor.

Eată dară jalnici ascultători faptele acestui bărbat onorat de toți despre care dăce apostolul Iacob: „Din faptele tale aratăți credința ta“

Faptele săvârșite a dovedit credința nutrită față cu Dumnezeu, dragostea față de biserică și alipirea cătră națiunea sa. Nu suntem în stare ai recompensa ostenelele sale, dar vom rugă pre Dumnezeu ca după faptele sale să dea și recompensa. În familia densusului a fost până la ora morții o proptea bună, un membru, dela care depindea sörtea celorlalți. O lovitură ireparabilă a ajuns pe această familie, carea cu durere adâncă îl petrece la locul cel de odichnă. O pierdere însemnată suferă astăzi și parochia această, căci glasul cel dulce, armonios și de multe ori cu bucurie și plăcere ascultat nu va mai sună în acest edificiu sfânt. Consolațiunile și consultațiunile date membrilor sei de casă și membrilor parochiei sale, de astăzi încolo vor încetă. Pentru toate faptele sale bune se ve aduceți aminte de densusul voi toți, care ați fost fi lui sufletesci, să urmați sfaturilor sale care le ați primit dela densusul, și atunci arătați, că l-ați iubit onorat și recompensa ostenelele densusului.

(Urmăză apoi iertăciunile obicinuite. Red. „T. R.“)

propunerea comisiunii, și după-ce presidiul în câte-va cuvinte accentuează meritele notorice ale defuocului archiereu, sinodul de asemenea și espriamă condolența sa prin sculare.

La propunerea comisiunii punctul despre reșosarea a lor 4 deputați sinodali, în necs cu concludul, prin care sinodul deja și-a espriamă condolența sa, — se ia spre știință.

De asemenea se ia spre știință punctul referitoriu la reșosarea a lor 4 protopresbiteri.

(Va urma).

Revista politică.

Desbaterile în dieta Ungariei, cari au fost întrerupte din cauza sf. sărbători de Pasci, s'au reinceput.

De astădată s'a prezentat spre desbatere proiectul, care a reclamat mai mare urgență și anume proiectul de recrutare. Opoziția din stânga estremă a observat și acum atitudinea de mai înainte; conducătorii Irányi a polemizat mult în contra proiectului și a luat în furcă vorbirea fulminantă, ce o a ținut Andrassy în comisiunea casei magnaților; sbucimările lor însă au fost zadarnice, căci casa de putăților a primit cu o majoritate covârșitoare proiectul de recrutare, așa pre-cum l'a prezentat guvernul.

Ministeriul din România Catargiu tot mai formeză obiect de discutiune în presa europeană. Foile ungare vorbesc cu mare sfială despre atitudinea actualului guvern, care nu o cunosc încă nici cei mai adicți partizani ai d-lui Lascar Catargiu. „Pester Lloyd“ afirmă, că însuși ministeriul nu e în clar cu poziția, în carea se află și carea se clatină în mod de tot nesigur. În toate statele se subînțelege, că ministeriul se fie dinastic și cu credință regelui; dar în capitala României lucru se pare a fi chiar contrariu și această sub impresiunea ce a făcut-o vorbirea prim-ministrului în cameră, din carea transpiră un feliu de imputare ministrilor I. C. Bratianu și P. Carp, căci au urmat politica, carea a voit-o regele. „Adevărul“ dăce chestionata foie, care nutrește multe simpatii pentru actualul guvern și direcțiunea ce o urmăză, spune publice, că leaderul coservatorilor a comis o mare greșală, căci n'a pus ca condițiune și libertatea în politica esternă, carea nu se va schimbă, câtă vreme șede pe tron inimicul declarat al țerei. Altă foie și anume „Democrația“ aduce o scire și mai sensațională, după care actualul prim-ministru a denumit de secretariu al seu pe pretendentul tronului Vogorides, care e cel mai antidinastic și rusofil. Dacă scirea se adevărește, numai începe îndoelă, că Hitrovo și va face binișor treșorele

În zilelele trecute se svonise, că guvernul a ridicat hotărîrea fostului ministeriu pentru espulsarea iconarilor și jugănarilor ruși, svon, care mai târziu s'a desmînțit, dar care e mult comentat de presa rusă, care nu se mulțămesc numai cu atâta.

Diariul „Grajdanine“ ridică protest, dăcând, că nu e suficient o simplă retragere a măsurilor de exploatare ale cabinetului Rosetti Carp contra neguțătorilor ruși ambulanti, e oportun ca guvernul român să acorde pe lângă această Rusiei și satisfacție, cusându-se pentru insulta, ce i o a făcut Rusiei.

Calătoriei, ce o va întreprinde împăratul german la Londra i se dă o mare importanță politică. Ea e privită ca un act pentru apropierea, ce se va realiza curând între germani și englesi; scirei acesteia i se dă o importanță și mai mare prin împrejurarea, că principele Bismarck a invitat pe Salisbury, premierul engles, la Berlin.

Diarele rusesci nu ved cu ochi buni această desfășurare politică și „Novoie Wremia“ dăce, că deși se fac pregătiri, cei doi bărbați de stat nu vor face nici o coalitiție contra Rusiei, ci se vor sfătuți numai asupra modului, cum, ar pute Germania să scape din situațiunea critică și din încercătura, în care se află. Rusia va pute deci să-și urmeze în linișce politica sa inaugurată încă de mai înainte, politica a căru scop nu este de a jigni pe vr'un stat european, căci succesele dela Bêlgrad și Bucuresci ale rusofililor nu se datoresc agitațiunilor rusesci, ci poliției slabe ce o face Austria în Orient. Contra acestor succese nu pöte să facă nimic nici Bulgaria, nici Germania, și nici amândouă împreună.

Lordul Salisbury și-a deschis erăși rostul și a pronunțat un discurs la Bristol, căruia i se dă mare atențiune în presă. Lordul a declarat, că guvernul a aflat de mare și grabnică necesitate a spori puterea armată a statului. Deși Anglia întreține cele mai cordiale relațiuni cu toate puterile lumii, dar se pot întemplă schimbări de guvern și s'ar pute ivi în politica europeană schimbări tot așa de grabnice, ca și schimbarea timpului în vreme de vară.

Anglia prin urmare trebuie a se pregăti și a nu asteptă momentul, în care primejdia amenințătoare îi bate la ușă și care ar pute veni pe totă întinderea teritorială dela Edera până la Loiara.

În acest discurs s'a mai accentuat situațiunea rea, în care se află Irlanda, de unde încă ar pute fi nutrit pericolul și transpiră totdeodată un feliu de inclinare spre alianța puterilor centrale europene.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Din tractul Hațegului, 15 Aprilie 1889 v. Dle redactor! Mi iau voie a ve descrie în liniamente generale decurgerea ședinții sinodului protopresbiteral al tractului gr. or. Hațeg.

Sinodul a fost convocat pe 13 Aprilie st. v. a. c. în opidul Hațeg.

După invocarea duchului sânt P. O. D. protopresbiter Ioan Raț a deschis ședința la 10^{1/2} ore a. m. prin câte-va cuvinte bine accentuate, desfășurând între altele și cauza, pentru care s'a abătut dela prescrișele statutului organic, referitoare la terminul convocării acestui sinod.

A accentuat adecă, că decând s'a abătut dela terminul prescriș în statutul organic pentru convocarea acestui sinod, a făcut esperință, că sinodul protopresbiteral este cu mult mai bine cercetat de membrii sei, ca mai înainte; și a dăș, că P. O. D. Sa și esplică lucrul astfelu: că fiind o terțialitate din membrii sinodului preoți, adecă 12 preoți-parochi, tot atâtea parochii ar rămân în 1-a sau a 2-a Duminecă a lunii lui Februaru fără serviciu divin.

A 2-a impregiurare, care ăra recomândă această abatere este, că comunicațiunea este förte anevioasă pe acel timp în tractul Hațegului, cari impregiurări le a aprețiat și sinodul*)

A urmat apoi punct I din program.

Raportul general pentru protopresbiterat, care s'a cetit de P. O. D. protopresbiter și care s'a compus pe baza datelor statistice, ce i-au stat la dispoziție din parochiile tractului.

Nu me ajută memoria a raportă despre fie-care punct deosebit, fără mai mare impresiune au făcut asupra mea doue puncte din acel raport și pe cât de imbucurătoriu a fost unul, pe atât de deprimătoriu a fost celalalt. Plăcut m'a impresionat constatarea aceea a raportului, că în anul 1888 mortalitatea a fost cu mult mai mică, ca numărul nascerilor; de tot neplăcut mi-a venit constatarea aceea, că numărul concubinatelor se sporesce grozav din an în an.

Preste tot luată impresiunea raportului a fost bună și s'a putut vedé, că tractul prosperăză continuu sub conducerea cea înțeleptă a șefului; drept aceea la propunerea unui membru sinodal s'a și votat mulțămită protocolară P. O. D. protopresbiter Ioan Raț pentru conducerea cea înțeleptă cu atât mai vërtoș a dăș propunătoriu să ne arătăm încrederea noastră față de șef, căci după-cum știut este, sunt unii ömeni reușoitori, cari voesc să presente starea tractului nostru în colori negre.

La acestea tare potrivit a reflectat P. O. D. Ioan Raț, că dacă este vre-un „Toma necredincios“ față de trebile din acest tract — față de greutățile conducerii lui — să vină se pună degetul și să se convingă.

După-ce s'a trecut și preste punctul II din program, adecă preste întregirea unui loc vacant în scaunul protopresbiteral, a venit la ordinea zilei punct III, care a cuprins propunerea sinodului protopresbiteral al Seliștei pentru crearea unui fond preoțesc, transpusă acestui sinod spre spriginire.

Deși în principiu nici unul nu a fost contra acestei propuneri salutare, abstragënd dela unele nedumeriri, cari și le au manifestat unii membrii față de această înființândă reuniune, dar neaflându-o basată în statutul nostru organic, a trecut prestea la ordinea zilei.

Punctul IV din program a fost rezervat pentru propuneri eventuale.

La punctul acesta un membru sinodal a întrebat pre P. O. D. protopresbiter, că deöre-ce protopretorele cercului Hunedóra a făcut arătare la comisiunea administrativă a comitatului Hunedóra, că vina la decădintița stărei morale a acestui cerc o pörtă în mare parte și preoțimea română gr. cath. și gr. or., nu ar fi bine ca în privința această să vină cu o propunere, deöre-ce această e un blam pre preoțimea noastră?

La acestea P. O. D. protopresbiter a răspuns, că tractul nostru prin această acuză nu se simte atins, prin urmare, dacă am veni să ne escusăm numai ne-am incusă, să lăsăm lucrul intru atâta, căci pöte că va fi recercat Preaven. consistoriu arhidieceșan spre cercetarea lucrului și atunci se va vedé adevărata pricină.

După aceea făcându-se dispozițiune pentru autenticarea protocolului ședința se ridică cătră 1 oră p. m.

Un membru.

*) Ori câte argumente se fie pentru modificarea vreunei norme din statutul organic, astfel de modificare numai congresul o pöte decreta. Red.

Raport general

al consistoriului arhidiececan despre activitatea sa în ședințe plene dela sesiunea sinodală ultimă până în prezent.

Nr. 2987 plen.

Preavenerabil sinod arhidiececan!

Înainte de a începe, ce aflăm de lipsă a le atinge în raportul nostru pentru anul 1888, dăm loc și de astădată părții statistice generale, privitoare la activitatea consistoriului în toate resorțele sale, încât acea activitate se pōte cunoșce din cifrele despre numărul esibitelor intrate, împărțirea lor după referenți și rezolvarea lor în ședințe.

Actele intrate la protocolul de esibite al consistoriului arhidiececan în anul 1888 dau numărul de 7407, care după resort se împart precum urmază:

Presidiale	309
Pentru ședințe plene	712
Pentru senatul bisericesc	2065
Pentru senatul scolar	2408
Pentru senatul epitropesc	1913
La olaltă	7407

La referenți actele s'au distribuit astfel:

Asesorului consistorial Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit:	
Plenare	341
Bisericesci	164
Scolare	385
Epitropesci	1
La olaltă	891

Asesorului consistorial Zacharia Boiu, protopresbiter:

Plenare	35
Bisericesci	1239
La olaltă	1274

Asesorului consistorial Moise Lazar, protopresbiter:

Presidiale	1
Plenare	2
Bisericesci	4
Epitropesci	669
La olaltă	676

Asesorului consistorial Nicolau Cristea, protopresbiter:

Bisericesci	586
-----------------------	-----

Asesorului consistorial Mateiu Voilean:

Scolare	2009
-------------------	------

Fostului asesor consistorial Eugen Brote și asesorului consistorial Gerasim Candrea:

Plenare	303
Bisericesci	1
Epitropesci	1234
La olaltă	1538

Observare: Dintre cele epitropesci, rațiociniile dau 703 numeri.

Asesorului consistorial și secretariu Nicanor Frateșiu, protosincol:

Presidiale	308
Plenare	31
Bisericesci	71
Scolare	14
Epitropesci	9
La olaltă	433

Ședințe plene s'au ținut în anul 1888: 15, dintre care 10 ordinare și 5 estraordinare.

Starea actelor restante ca neresoluite la 31 Decembre 1888 se prezintă astfel:

La ases. cons. Dr. Ilarion Pușcariu	23
La ases. cons. Zacharia Boiu	113
La ases. cons. Moise Lazar	6
La ases. cons. Nicolau Cristea	51
La ases. cons. Mateiu Voilean	27
La ases. cons. Gerasim Candrea	121
La olaltă	341

În ce privește restanțele la finea anului se observă, că ele se refer mai ales la datele statistice, cereri de ajutoare ș. a., care de regulă se rezolvă după completare și ca atari restanțele sunt inevitabile.

Dintre cauzele mai momentose, care au fost obiecte de pertractat în ședințe plene ale consistoriului, numărăm următoarele.

I. Fiind necunoscut consistoriul arhidiececan, că consistoriul metropolitan, întrunit în ședință estra-ordinară, a esprimat și-a descoperit prin o adresă înaintea Majestății Sale, Preaînălțatului împărat și rege al nostru Francisc Iosif I, și înaintea Casei domnitore în numele bisericeii în-tregi din provincia noastră metropolitană, adăncele sale regrete și condolența în fața tristului și durerosului eveniment al morții Alteței Sale, principelui de corună moștenitoriu, Rudolf, consistoriul arhidiececan în ședința sa plenară din 6 Februaru a. c. Nr. 692 plen. și-a esprimat și din parte-și adăncă sa durere pentru pierderea neasteptată și a aderat întru toate la pașii făcuți de consistoriul metropolitan în privința acăsta; ăra acum la rëndul seu 'și ține de datorința sa a notifică acăstea Preavenerabilului sinod arhidiececan.

II. Față de pierderea, ce a simțit eparchia Caransebeșului prin repausarea mult meritatului episcop diecesan, Ioan Popasu, consistoriul din ședință plenară a esprimat regretele și condolența sa.

III. Dela sesiunea sinodală precedentă până la sesiunea prezentă au repausat trei dintre deputații sinodali, și anumiți: Iacob Bologa, consilieriu aulic în pensiuine, Dr. Nicolau Pop, profesor și conector gimnasial și Anania Moldovan, avocat, care casuri triste le aducem la cunoșcința Preavenerabilului sinod arhidiececan, pe lângă ob-servarea, că în locurile de deputați devenite vacante prin acăste casuri de mōrte s'au dispus alegeți supletorie.

IV. Tot prin mōrte a perdit arhidiececa noastră pe patru dintre cei mai activi și binemeritați protopresbiteri ai sei, anumiți: pe protopresbiterul Ungurașului, Petru Roșca, pre protopresbiterul tractului Clușului, Vasiliu Roșescu, pre protopresbiterul Abrudului, Ioan Gall, care a fost todeodată asesor consistorial onorariu în senatul epitropesc al consistoriului arhidiececan, și pe protopresbiterul emeritat Zacharia Boiu sen.

V. Ca un eveniment însemnat în viața noastră bisericească din în-treaga provincia metropolitană, înregistrăm în-trunirea congresului nostru național-bisericesc, la 1 Octobre 1888. Dintre operatele congresuale s'au comunicat pe calea consistoriului metropolitan:

1. „Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter“, votat de congres în ședința dela 11/23 Octobre 1888.

Acest regulament, din care un esemplariu autentic tipărit se asterne aici sub 1/. s'a publicat din ședința plenară a cosistoriului arhidiececan, dela 6 Martiu a. c. sub Nr. 1919 plen. și în necs cu acăsta:

2. Conclusul congresual din 8/20 Octobre 1888 Nr. 111, privitoriu la cualificațiunea recerută dela concurența de protopresbiter, care sub Nr. 2557 plen. din 3 Aprile a. c. s'au publicat în arhidiececă și care aci sub 2/. se comunică și Preavenerabilului sinod.

VI. Pe baza regulamentului congresual pentru procedura la alegerea de protopresbiter, consistoriul în ședința sa din 6 Martiu a. c. a pus la cale întregirea protopresbiteratelor vacante: al Brașovului I., Făgărașului, Mediașului, Abrudului, Clușului și Ungurașului, care, după îndeplinirea lucrărilor pregătitoare pentru alegere, se vor întregi în timpul cel mai scurt.

VII. Încât convertirea averii arhidiececane în papire sau realități, este dată prin conclusul sinodal din 1888 Nr. 54 în competița plenului consistoriului, atingem pe scurt la acăst loc, că în urma articolului de lege dietal XXXII din anul 1888 s'a arătat necesitatea a converti oblațiunile urbariale de stat, cumperându-se în partea cea mai mare cu prețul lor hărții noue de stat. Modul mai în special, cum s'a urmat în privința acăsta, se va espune din punct de vedere finanțiar, din partea senatului epitropesc.

VIII. Ajutōrele din bugetul fondurilor arhidiececane pe anul 1888 s'au împărțit în următorii mod:

a) Din fondul Rudolfin.

Suma disponibilă de 7000 fl. s'a conferit:

1. La 36 protopresbiteri și administatori protopresbiterali à 100	3600 fl.
2. La 2 protopresbiteri emeritați à 200 fl.	400 "
3. Ca ajutoare pentru 3 parochii protopresbiterale	505 "
4. Ajutoare pentru 34 parochii, administatori parochiali și capelani	1695 "
5. Pentru comune bisericesci	800 "
La olaltă	7000 fl.

Un conspect special despre împărțirea acăstor ajutoare se alătură sub 3/.

b) Din fondul bisericeilor.

Pentru comune bisericesci în-treaga suma provădută în buget 2000 fl.

O consemnare a comunelor împărțite cu ajutoare din acăst fond se alătură sub sub 4/.

c) Din fondul scolar eparchial.

Posiția bugetară 1200 fl.

1. Pentru comune bisericesci	100 fl.
2. Pentru învățatori	1100 fl.
La olaltă	1200 fl.

Conspectul despre împărțire în special se alătură tub 5/.

d) Din fundațiunea „Andronic“ pentru meseriași.

Posiția bugetară 6000 fl. Pentru suma disponibilă de de 4200 fl. din acăstă posițiune, publicându-se concurs cu finea anului 1888 au intrat în terminul preclus cereri dela 198 învățăcei, 39 sodali, și dela 48 sodali în condițiuni a se face măestri.

Pe baza concursului s'au împărțit cu ajutoare:

1. 88 învățăcei à 30 fl.	2640 fl.
2. 8 sodali à 30 fl.	240 fl.
3. 13 sodali pentru a se face măestri à 100 fl.	1300 fl.
La olaltă	4180 fl.

La care computându-se 51 învățăcei împărțășiți de mai inaiute cu ajutoare à 30 fl.

La olaltă	5710 fl.
---------------------	----------

Consemnarea celor împărțășiți cu ajutoare pe anul 1888 se alătură sub 6/.

IX. Ca un obiect, care a dat un număr însemnat de esibite, pertractat în plen. se numără lucrările privitoare la constituirea parochiilor și a protopresbiteratelor pe periodul actual de 3 ani. Asupra recurselor intrate cu privire la alegerea comitetelor și epitropiilor parochiale s'au făcut cercetările de lipsă, care parte mare s'au finalisat, ăra o parte mai neînsemnată sunt încă în curgere.

X. Proiectul de statut pentru crearea unui fond de pensiuine pe sēma preoțiime și a funcționarilor bisericesci din arhidiececă, transpus consistoriului arhidiececan prin conclusul sinodal din 11/23 Maiu 1888 Nr. 125, fiind sub pertractare la consistoriu, sperăm a-l pute înaintă Preavenerabilului sinod arhidiececan încă sub durata sesiunei presente sinodale dimpreună cu propuneri din partea consistoriului.

Cu acăstea încheem raportul despre activitatea consistoriului în ședințe plene în decursul anului 1888.

Convocare.

Membrii reuniunei învățătorești rom. gr. or. a desp. Cluș, prin acăsta se convōcă la adunarea sa ordinară, ce se va ține în 23 Aprile st. v. a. c. la Călata-mare în sala scōlei române de acolo.

La acăsta adunare sunt poftiți a luă parte toți binevoitorii înaintării scopului reuniunei noastre.

D-nii membrii, cari voesc a predă ceva lucrare de cuprins pedagogic, sau a se produce cu ceva, sē binevoiască a se însinua respective a o substerne O. D. președinte a reuniunei Tului Roșescu în Cluș, cel mult până în 18 l. c.

Agendele reuniunei vor fi:

1. Participarea cu toții la serviciul divin.
2. Deschiderea adunărei prin președinte.

3. Alegerea de președinte și notariu pe un period de trei ani.

4. Constatarea membrilor prezenți și înscrierea de membrii noi.

5. Rapōrtele: a cassariului și a bibliotecariului.

6. Disertare de membrul V. Teotelecan: „Despre conducerea socotelilor bisericesci privitoare și pentru învățatori“.

7. Discusiune asupra metodului: „Cum trebuie sē se propună mai cu înlesnire cetitul, scrisul în scōla populară,“ asemenea și computul cu Nrii până la 20.

8. Discusiune asupra modului: „Cum trebuie sē se propună gimnastica în scōla poporală“.

9. Propuneri.

Defigerea locului pentru adunarea viitoare, și alegerea unei comisiuni pentru verificarea protocolului.

Incheere.
Cojocna, în 10 Aprile v. 1889.

G. Prigōnă,
pres. a reun. desp. Cluș.

Varietăți.

* (Dela Curte) Maj. Sa împărătesa-regina a început cura la Wiesbaden. În călătoria sa n'a fost primită oficios în urma dispozițiunilor prenalte nici chiar în Wiesbaden. Maj. Sa se află în societatea ficei sale Maria Valeria și a viitorului ginere archid. de Salvator.

* (Avansamentul din Maiu.) Maj. Sa a denumit pe general-maiorul H. Pelican locot. de mareșal-campestru; general-maior pe Iosif cav. de Bruna com. brig. 28; colonel pe Avram nob. de Cassan la reg. 31. (Sibiui); vice-colonel George Canic; maiori pe Ioan Cucera, Ioan Vornic; căp. cl. I în statul maior pe Aron Dimic, Pavel Mohora și George Dimitrovici; căp. cl. I la inf.: Const. Spilariu, George Popovici, Iacob Dolsac, Alesandru Busu, Albin Panianu, George Herman, Nicolau Bișu, Ioan Sagaican, Ioan de Ceala, Ioan Sertic, Ioan Jujan, Ioan Velițe, Chiriac Băcilă, Vasilie Literat, Nicolae Dragomir; căp. cl. a II-a: Elia Nedelcu, Ioan Vajda; supra locot: Augustin Toma, Iosif Paldu, George Dēnga, Ioan Cacic, Iosif Berlandrea, Ioan Prințu, Ioan Tărbuc, Antonie Durlac, Victor Petri, V. Plesnicariu, Ales. Bunaciu; căp. la cavalerie: Alesandru Alesandru, Adam Petricică, Iosif Servin; supralec. la artilerie: M. Țap; căpit la vânători: Ioan Pēstērnac și Ioan Poplăcean.

* (Distincțiune.) Maj. Sa s'a îndurat prēgrățios a distinge în urma meritelor prestate ca comandanti ai subdespărțēmintelor la trupe cu crucea de serviciu militaruu pe capitani cl. I: E. Mărginén și Vasile Șandor de Vistea.

* (Alegere de deputat la universitatea șăsescă). După cum ni se împărțășesc, în Sas-Sebeș, s'a ales de deputat dl căpitan de poliție din S. Sebeș Ioan Piso.

MONITOR.

Calendarul săptămânii

23—29 Aprile.

23 *Duminică*: (†) Georgiu, Valeriu, Anatoliu, Protoleon, Atanasiu, Gliceriu, Donat, Terinos, Lazar. 24 *Luni*: Sava, Elisabeta, Pasicrat, Valentin, Eusibiu, Neon, Leontiu, Longin, Duca, Nicolau. 25 *Măști*: Marcu, Macedoniu, Nichi. 26 *Mercuri*: Vasiliu, Glăfira, Iusta, Nestor. 27 *Joi*: Simeon, Ioan, Aristarch, Marcu, Zenon, Pupliu, Eulogiu, Lolion. 28 *Vineri*: Iason, Sosipatru, Dada, Măcsim, Cuintilian, Cercira, Zenon, Vitaliu, Eusebiu, Onisifor, Evod, Neon. 29 *Sâmbătă*: Chizie, Teognis, Ruf, Antipatru, Teostich, Artema, Magnu, Teodot, Taumasiu, Filemon, Memnon, Aucsibiu.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 23 Aprile, a III-a în cincișecimea pascilor, a Purțătōrelor de mir, intruna sērbarea sântului mare martir Georgiu. Ritualele din Penticostariu, ton 2 și din Mineiu. La Utreniă: Polieleu. Evangelia invierii 4. Catavasia pascilor. La oda a IX în loc de „Ceea ce ești mai cinstită“ se cântă Odele Canonului cu pripele lor. Luminānda pascilor și a sântului. La Liturgiă: Fericirile din Penticostariu oda 3 și din Mineiu oda 6. Tropariul invierii și al sântului, Condacul prasniciului. Apostolul și Evangia Duminecii și ale Sântului, Irmosul pascilor.

Loterie.

Mercuri în 1 Maiu 1889.

Brūnn: 57 28 41 70 17

Bursa de Viena și Pesta.

Din 30 Aprile 1889

Galbin	Viena	B-pesta
Napoleon	5.68	5.60
100 marce nemșeci	9.47	9.46
London pe (poliță de trei luni)	58.30	58.35
	119.47	119.55

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„**Amicul Familiei.**” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poezii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Preotul Român.**” Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni; — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere înverdită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățători pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dică, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „**Idealul perdut**” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrósa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătênului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovanu. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnaziul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scôla populară pentru învățători și preparanși. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sărbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i aprețui scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa. — având o notiță istorică la fie-care sărbătoare, — care arăta timpul întroducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea omenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întocmire generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuniile bărbatului dela muere, 2 — a muereii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fiu, 4 — mamei dela fiu 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nēmuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela consoși de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrute amăsurat tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminariul arhieresc din Blaș, actualminte vicariu arhierescopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catchetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu alte re-erată de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, și ceremoniile bisericesci, întocmindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are să o observe catechetul față cu discipulii sei. Aceșta scriere are să fie un îndreptariu în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religioșă-morală, ce au să o dea micilor băeși. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobării, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poezii în text, — esemplariu 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele aceluia sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1,50—2,50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Carticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoșe ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secșele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Carticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secșele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea santei Vergure Maria a Născătoareii de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esemp. 6 fl., 100 esemp. 10 fl. v. a. [8] 10—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.